

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. LIEPOS 4 D. NUTARIMO NR. 827 „DĖL
ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO ENERGIJAI GAMINTI
SKATINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau
– Projektas 1), LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. LIEPOS 18 D. NUTARIMO NR. 916
„DĖL VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ ELEKTROS
ENERGETIKOS SEKTORIUJE TEIKIMO IR JŲ APIMČIŲ NUSTATYMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas 2) IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. RUGSĖJO 19 D. NUTARIMO NR. 1157 „DĖL
VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ PASLAUGŲ ELEKTROS ENERGETIKOS
SEKTORIUJE LĖŠŲ ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas 3)
(toliau kartu – Projektai)
(TAP-19-501–503; TAIS Nr. 19-4059; 19-4061–4062)**

2019-04-16 Nr.NV-1054
Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Projekto 1:

1. Šiuo projektu keičiamo Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo (toliau – Skatinimo tvarkos aprašas) 7 punkte ir kituose punktuose Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, taip pat kitų šio įstatymo pakeitimo įstatymo (pvz. 7 punktas), kaip teisinio pagrindo nurodymas, laikytinas ydinga praktika, kadangi iš esmės teisinį santykį reguliuoja atitinkamas įstatymas, o ne šio įstatymo pakeitimo įstatymai. Šiame kontekste siūlome terminus sieti ne su minėto įstatymo pakeitimo įstatymų įsigaliojimo data, o būtent su

teisinio santykio įsigaliojimo, pasikeitimo ar pasibaigimo data. Ši pastaba aktuali Projekto 2 1.3 papunkčiui ir Projekto 3 2.6 papunkčiui.

2. Atsižvelgiant į tai, kad Skatinimo tvarkos aprašas yra dėstomas nauja redakcija, o Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas yra nuolat tobulinamas, siūlome Aprašo 12.1; 12.3 papunkčiuose ir kituose punktuose teisinio santykio galiojimą nurodyti siejant ne su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo įsigaliojimo metais, o konkrečia data.

3. Skatinimo tvarkos aprašo 5 punkte siūloma nustatyti, kad elektros energijai, pagamintai elektrinėse jų technologinių bandymų metu, skatinimo priemonės netaikomos, nors Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 21 dalyje, nustatyta, jog Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais, ir jokių ribojimų dėl skatinimo nėra nustatyta. Dėl šių priežasčių siūlome suderinti šias nuostatas, įvertinus Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo formuojamą praktiką, kad pagal Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu; apribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; apribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo (*inter alia* 2011 m. birželio 21 d., 2014 m. gegužės 9 d., 2017 m. gegužės 30 d. nutarimai).

4. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Skatinimo tvarkos aprašo 23 punkte nėra nustatyta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus teisė nurodyti terminą elektros energijos gamintojui per kurį šis turi pateikti įrodymus ir argumentuotus paaiškinimus, o 24 punkte nėra nustatyta teisė nurodyti terminą per kurį elektros energijos gamintojas turi sumokėti sumą už į elektros tinklus nepatietą elektros energiją. Todėl siekiant teisinio reguliavimo aiškumo siūlome atsižvelgti į tai, kad Skatinimo tvarkos aprašo 23 punkte yra nustatytas fiksuotas 30 kalendorinių dienų terminas ir šiuo aspektu papildyti 24 punktą.

5. Skatinimo tvarkos aprašo 50, 65, 67 ir kitų punktų nuostatos nukreipiančios į Atsinaujinančių energijos šaltinių įstatymą, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus ir nenustatančios konkrečios elgesio taisyklės, neatitinka teisėkūros efektyvumo principo, yra perteklinės ir nekuria pridėtinės vertės.

6. Pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos) 12 punktą, turėtų būti vengiama nuorodų į teisės aktą, jo straipsnį ar punktą, kuris teikia nuorodą į kitą teisės aktą, jo straipsnį ar punktą, ir nuorodų į nuostatą, kuri nukreipia į kitą nuostatą. Šiuo aspektu siūlome įvertinti Skatinimo tvarkos aprašo 51 punktą.

7. Siekiant užtikrinti teisės aktų aiškumą ir teisinio reguliavimo nuoseklumą, siūlome suvienodinti formuluočių „atsinaujinantys energijos ištekliai“ ir „atsinaujinantys ištekliai“ vartojimą, arba atskleisti skirtingų formuluočių turinį, taip pat atsisakyti neapibrėžtų ir pridėtinės vertės nekuriančių sąvokų „teisės aktų nustatyta tvarka“; „teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis“ ir panašiai.

Dėl Projekto 3:

Pagal Rekomendacijų 63 punktą, teisės akte vartojamos sąvokos išdėstomos viename punkte punktų papunkčiais abėcėlės tvarka. Šiuo aspektu tikslintini šiuo projektu keičiamo Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje administravimo tvarkos aprašo 2.2–2.4 papunkčiai ir 3 punktas.

Dėl susijusių aspektų:

Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės 2019 m. kovo 6 d. nutarimu Nr. 221 „Dėl sutikimo reorganizuoti Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos“ pritarta, jog Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos būtų reorganizuojama jungimo būdu ir prijungta prie Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, kurios pavadinimas nuo 2019 m. liepos 1 d. bus Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, ir tai, kad energetikos klausimus reglamentuojančiuose teisės aktuose minėtų institucijų pavadinimai vartojami dažnai, siekiant užtikrinti Vyriausybės teisėkūros ekonomiškumą siūlome vadovautis Rekomendacijų 27 punktu Projekte 1 nurodant minėtų institucijų pavadinimus. Šiuo aspektu siūlome įvertinti Projektą 2 ir Projektą 3.

Teisės grupės patarėjas

Žygimantas Daukša